

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Жилін Сергій Вікторович

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

**Облік здійснення автомобільних перевезень: види, вимоги до претендентів
на придбання, документи, ліцензування**

тема

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

071 Облік і оподаткування

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Бухгалтерський облік

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

О-2-24

назва академічної групи

Харків, 2025 рік

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник:

Мельничук Марина Олексіївна, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, викладач, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

Сергій ЖИЛІН

підпис здобувача

ІП здобувача

Підсумкова оцінка: _____ 65 _____ (балів)

Члени комісії з захисту:

Марина МЕЛЬНИЧУК

(підпис)

Інна РУДЕНКО

(підпис)

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Жилін Сергій Вікторович

ІІБ здобувача

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Тема роботи

Облік здійснення автомобільних перевезень: види,
вимоги до претендентів на придбання, документи,
ліцензування

тема курсової роботи

Термін подання
завершеної роботи

18.11.2025 р.

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	02.09 – 14.09.2025
Добір та аналіз літератури за обраною темою	16.09 – 21.09.2025
Складання плану курсової роботи	23.09 – 28.09.2025
Написання вступу та I розділу	30.09 – 19.10.2025
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	21.10 – 09.11.2025
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	11.11 – 16.11.2025
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	18.11 – 30.11.2025
Захист курсової роботи	02.12 – 07.12.2025

Графік виконання роботи

Завдання видав

Науковий керівник,

кандидат економічних наук

 Марина МЕЛЬНИЧУК

(підпис)

Завдання отримав

Здобувач

(підпис)

Сергій ЖИЛІН

ІІ здобувача

«14» вересня 2025 р.

«14» вересня 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ЗДІЙСНЕННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ: ВИДИ, ВИМОГИ ДО ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ПРИДБАННЯ, ДОКУМЕНТИ, ЛІЦЕНЗУВАННЯ	5
1.1. Теоретичні основи обліку автомобільних перевезень	5
1.2. Організаційно-правові аспекти здійснення автомобільних перевезень	8
1.3. Бухгалтерський облік операцій з автомобільних перевезень	12
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА	17
ВИСНОВКИ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28

ВСТУП

Автомобільний транспорт є найбільш мобільним та поширеним видом транспорту в Україні, забезпечуючи близько 70% вантажних та понад 50% пасажирських перевезень [1, с. 45]. Ефективність діяльності транспортних підприємств залежить від правильної організації бухгалтерського обліку операцій з перевезень, дотримання ліцензійних вимог та належного документального оформлення господарських операцій. Інтеграція України до європейського транспортного простору потребує удосконалення системи обліку відповідно до міжнародних стандартів.

Мета курсової роботи – дослідити теоретичні та практичні аспекти бухгалтерського обліку здійснення автомобільних перевезень, визначити вимоги до претендентів на здійснення перевезень та порядок ліцензування цієї діяльності.

Завдання курсової роботи:

- 1) проаналізувати нормативно-правову базу регулювання автомобільних перевезень;
- 2) охарактеризувати види автомобільних перевезень та економічну сутність цієї діяльності;
- 3) визначити організаційно-правові вимоги до суб'єктів господарювання;
- 4) дослідити процедуру ліцензування діяльності з перевезень;
- 5) розкрити особливості документального оформлення та бухгалтерського обліку операцій з автомобільних перевезень.

Об'єкт дослідження – господарська діяльність підприємств з надання послуг автомобільних перевезень.

Предмет дослідження – бухгалтерський облік операцій з автомобільних перевезень, організаційно-правові та документальні аспекти їх здійснення.

Методи дослідження: аналіз нормативно-правових актів, узагальнення наукових джерел, систематизація інформації.

РОЗДІЛ 1.

ОБЛІК ЗДІЙСНЕННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ: ВИДИ, ВИМОГИ ДО ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ПРИДБАННЯ, ДОКУМЕНТИ, ЛІЦЕНЗУВАННЯ

Правове регулювання діяльності з автомобільних перевезень в Україні здійснюється системою нормативно-правових актів різного рівня. Базовим законом є Закон України «Про автомобільний транспорт» від 05.04.2001 № 2344-III, який визначає правові, економічні та організаційні засади діяльності автомобільного транспорту [2, с. 1].

Цей закон встановлює основні принципи державної політики у сфері автомобільного транспорту, регулює відносини між перевізниками, замовниками та пасажирями.

Перевезення небезпечних вантажів регулюється спеціальним Законом України «Про перевезення небезпечних вантажів» від 06.04.2000 № 1644-III [3, с. 1].

Цей нормативний акт визначає правові та організаційні засади перевезення небезпечних вантажів усіма видами транспорту територією України з метою запобігання виникненню аварійних ситуацій.

Ліцензування діяльності з перевезень здійснюється відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII та Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом» від 02.12.2015 № 1001 [4, с. 2].

Податкове регулювання здійснюється Податковим кодексом України від 02.12.2010 № 2755-VI, який встановлює особливості оподаткування операцій з надання транспортних послуг [5, с. 156].

Бухгалтерський облік операцій з перевезень регламентується Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318 [6, с. 3].

Важливе значення має Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», яке визначає порядок визнання та оцінки доходів від надання транспортних послуг [7, с. 2].

Інструкція про порядок заповнення подорожнього листа вантажного автомобіля, затверджена наказом Міністерства транспорту України від 29.12.1995 № 488, регламентує документальне оформлення перевезень [8, с. 1].

Автомобільні перевезення класифікуються за різними критеріями, що важливо для організації обліку та оподаткування (табл. 1.1). За об'єктом перевезень розрізняють вантажні та пасажирські перевезення [9, с. 78].

Таблиця 1.1 - Класифікація автомобільних перевезень

Критерій класифікації	Види перевезень	Характеристика
За об'єктом перевезення	Вантажні, пасажирські	Вантажні – транспортування товарів; пасажирські – перевезення людей.
За територією виконання	Міжнародні, міжміські, міські	Міжнародні – між державами; міжміські – між населеними пунктами; міські – в межах населеного пункту.
За характером вантажу	Звичайні, небезпечні, спеціальні	Небезпечні вантажі (вибухові, токсичні тощо) потребують спеціальних умов.
За технологією виконання	Централізовані, децентралізовані	Централізовані – з одним пунктом навантаження/розвантаження; децентралізовані – з кількома.
За формою організації	Разові, системні	Разові – виконуються за одноразовим замовленням; системні – за довгостроковими договорами.

Джерело: узагальнено автором на основі [9; 10; 12].

Вантажні перевезення поділяються на міжнародні, міжміські та міські. Міжнародні перевезення здійснюються між пунктами, розташованими на територіях різних держав, та потребують дотримання міжнародних конвенцій [10, с. 112].

Міжміські перевезення виконуються між населеними пунктами в межах України, а міські – в межах одного населеного пункту. Пасажирські перевезення класифікуються на регулярні, нерегулярні та таксомоторні. Регулярні перевезення здійснюються за встановленими маршрутами з дотриманням розкладу руху [11, с. 45].

Нерегулярні перевезення виконуються за замовленням без встановленого маршруту та розкладу. Таксомоторні перевезення характеризуються індивідуальним обслуговуванням пасажирів за їх замовленням.

За характером вантажу виділяють перевезення звичайних та небезпечних вантажів. Небезпечні вантажі включають вибухові, легкозаймисті, токсичні, радіоактивні речовини [3, с. 2].

Спеціалізовані перевезення охоплюють транспортування швидкопсувних продуктів, великогабаритних та великовагових вантажів. За технологією виконання розрізняють централізовані перевезення, коли вантаж завантажується в одному пункті та розвантажується в іншому, та децентралізовані, що передбачають завантаження або розвантаження у кількох пунктах [12, с. 89].

За формою організації перевезення поділяються на разові та системні.

Господарська діяльність транспортних підприємств має специфічні особливості, які впливають на організацію бухгалтерського обліку. Продукцією транспортних підприємств є транспортні послуги, що характеризуються невідчутністю, неможливістю зберігання та одночасністю виробництва і споживання [13, с. 67].

Доходи від перевезень формуються від надання послуг з переміщення вантажів або пасажирів. Основними джерелами доходів є плата за

транспортування вантажів, пасажирські тарифи, додаткові послуги з експедирування, завантаження та розвантаження [14, с. 156].

При міжнародних перевезеннях додатковими джерелами доходів можуть бути компенсації простою, зберігання вантажу, надання супутніх послуг.

Витрати на перевезення включають прямі та непрямі витрати. До прямих витрат відносяться витрати на паливо, мастильні матеріали, заробітну плату водіїв, амортизацію транспортних засобів, ремонт та технічне обслуговування [15, с. 234].

Непрямі витрати охоплюють загальновиробничі та адміністративні витрати, витрати на збут послуг.

У системі бухгалтерського обліку операції з автомобільних перевезень відображаються на рахунках класу 7 «Доходи» та класу 9 «Витрати діяльності». Облік доходів ведеться на рахунку 70 «Дохід від реалізації», субрахунок 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» [6, с. 5].

Витрати обліковуються на рахунку 23 «Виробництво» з подальшим списанням на рахунок 90 «Собівартість реалізації».

1.2. Організаційно-правові аспекти здійснення автомобільних перевезень

Підприємства, які здійснюють автомобільні перевезення, можуть функціонувати у різних організаційно-правових формах, передбачених Господарським та Цивільним кодексами України. Найпоширенішими є товариства з обмеженою відповідальністю, акціонерні товариства, приватні підприємства та фізичні особи-підприємці [2, с. 3].

Кваліфікаційні вимоги до претендентів включають наявність професійної компетентності у сфері автомобільних перевезень, фінансової спроможності та бездоганної ділової репутації [4, с. 4].

Таблиця 2.1 – Основні вимоги до суб'єктів господарювання, які здійснюють автомобільні перевезення

Категорія вимог	Суть вимог	Документальне підтвердження
Професійна компетентність	Наявність спеціальної освіти, досвіду роботи, складання кваліфікаційного іспиту	Сертифікат професійної компетентності
Фінансова спроможність	Достатній рівень матеріальних ресурсів для ведення діяльності	Фінансова звітність, довідки з банку
Технічна готовність	Справний технічний стан транспорту, відповідність екологічним нормам	Свідоцтво про реєстрацію, результати техогляду
Кваліфікація персоналу	Водії з відповідними категоріями посвідчень, медичними довідками	Посвідчення водія, медична довідка
Безпека перевезень	Наявність тахографів, дотримання режиму праці та відпочинку	Дані тахографів, накази підприємства

Джерело: складено автором на основі [2; 4].

Професійна компетентність підтверджується сертифікатом про відповідність вимогам щодо професійної компетентності, який видається після складання кваліфікаційного іспиту. Технічні вимоги до транспортних засобів передбачають обов'язкове проходження технічного огляду, наявність технічного паспорту, свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу [2, с. 5].

Транспортні засоби повинні відповідати екологічним нормам, мати справні тахографи для контролю режиму праці та відпочинку водіїв.

Вимоги до персоналу включають наявність у водіїв відповідних категорій посвідчень водія, медичних довідок про придатність до керування транспортними засобами, свідоцтв про проходження періодичного навчання [4, с. 6].

Диспетчери повинні мати спеціальну освіту або пройти професійне навчання з організації перевезень.

Ліцензуванню підлягають окремі види діяльності з автомобільних перевезень, що становлять підвищену суспільну небезпеку. Згідно з чинним законодавством обов'язковому ліцензуванню підлягають перевезення пасажирів автобусами з кількістю місць для сидіння понад 9, перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів [4, с. 1].

Органом ліцензування виступає Державна служба України з безпеки на транспорті. Претендент на отримання ліцензії подає заяву встановленого зразка, копії установчих документів, документи про професійну компетентність, фінансову спроможність [4, с. 8].

Порядок отримання ліцензії передбачає подання необхідних документів, їх перевірку органом ліцензування протягом 10 робочих днів, прийняття рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії. При позитивному рішенні ліцензія видається протягом 3 робочих днів після внесення ліцензійного збору [4, с. 9].

Строк дії ліцензії є необмеженим, але ліцензіат зобов'язаний щорічно підтверджувати відповідність ліцензійним умовам шляхом подання декларації про відповідність [4, с. 10].

Продовження ліцензії не потрібне, але при зміні найменування, організаційно-правової форми або місцезнаходження ліцензіат повідомляє орган ліцензування про внесення змін до ліцензії. Підстави для відмови у видачі ліцензії включають невідповідність ліцензійним умовам, подання недостовірної інформації, наявність заборгованості з ліцензійного збору [4, с. 12].

Анулювання ліцензії здійснюється у разі систематичного порушення ліцензійних умов, виявлення недостовірності документів, ліквідації юридичної особи.

Належне документальне оформлення перевезень є обов'язковою умовою правильного ведення бухгалтерського обліку. Основним первинним документом обліку вантажних перевезень є товарно-транспортна накладна, яка виконує функції транспортного, товарного та облікового документу [8, с. 2].

Товарно-транспортна накладна (ТТН) складається вантажовідправником у чотирьох примірниках за формою № 1-ТН. Перший примірник залишається у вантажовідправника, другий передається водію та перевізнику, третій супроводжує вантаж до отримувача, четвертий залишається у вантажоотримувача [8, с. 3].

ТТН містить інформацію про вантажовідправника, вантажоотримувача, перевізника, характеристику вантажу, транспортний засіб, водія. Подорожній лист є обов'язковим документом для обліку роботи вантажного автомобіля, виписується щоденно диспетчером або уповноваженою особою [8, с. 5].

У подорожньому листі фіксуються дані про водія, транспортний засіб, маршрут руху, показники спідометра, витрату палива, виконану роботу.

Таблиця 2.2 – Первинні документи для обліку автомобільних перевезень

Назва документа	Призначення	Ким оформлюється	Основні реквізити
Товарно-транспортна накладна (форма № 1-ТН)	Підтверджує факт відправлення, перевезення і отримання вантажу	Вантажовідправник	Відомості про сторони, транспорт, водія, характеристики вантажу
Подорожній лист	Фіксує роботу автомобіля та водія	Диспетчер або керівник	Дані про маршрут, пробіг, витрату палива
Договір на перевезення	Визначає умови надання послуг	Перевізник та замовник	Права та обов'язки сторін, тарифи, строки
Акт виконаних робіт	Підтверджує факт надання послуг	Замовник і перевізник	Найменування послуг, обсяг, вартість

Джерело: узагальнено автором на основі [8; 2].

Договори на надання транспортних послуг укладаються між замовником та перевізником і визначають взаємні права та обов'язки сторін, строки виконання, вартість послуг, порядок розрахунків [2, с. 7].

До договору додаються заявки на перевезення, графіки подачі транспортних засобів, тарифи. Акти виконаних робіт складаються після завершення перевезень та підписуються обома сторонами як підтвердження обсягу та якості наданих послуг. Акт є підставою для виставлення рахунку та визнання доходу перевізником. Довіреності видаються водіям на право отримання та здачі вантажів, а також інші супровідні документи, передбачені специфікою перевезень.

1.3. Бухгалтерський облік операцій з автомобільних перевезень

Доходи від надання транспортних послуг обліковуються відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». Дохід визнається, якщо його сума може бути достовірно визначена, існує впевненість у збільшенні економічних вигод та витрати можуть бути достовірно оцінені [7, с. 3].

Рахунки обліку доходів включають рахунок 70 «Дохід від реалізації», субрахунок 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг». При отриманні передоплати від замовників використовується рахунок 68 «Розрахунки за іншими операціями», субрахунок 681 «Розрахунки за авансами одержаними» [6, с. 8].

Таблиця 3.1 – Типові бухгалтерські проведення з обліку доходів від надання транспортних послуг

№ з/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	Визнано дохід від надання транспортних послуг	361	703
2	Отримано оплату від замовника	311	361
3	Списано дохід на фінансові результати	703	791
4	Отримано аванс від замовника	681	311

Джерело: узагальнено автором на основі [6; 7; 15].

Типові бухгалтерські проводки з обліку доходів: Дт 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» Кт 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» – визнано дохід від надання транспортних послуг; Дт 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» Кт 791 «Результат основної діяльності» – списано дохід на фінансові результати наприкінці місяця; Дт 311 «Поточні рахунки в національній валюті» Кт 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» – отримано оплату від замовника [15, с. 267]. При міжнародних перевезеннях використовується рахунок 362 «Розрахунки з іноземними покупцями», а дохід відображається в іноземній валюті з перерахунком у гривні за курсом НБУ на дату визнання доходу.

Витрати на здійснення автомобільних перевезень формують собівартість наданих послуг та обліковуються на рахунку 23 «Виробництво», субрахунок 231 «Транспортні послуги». Калькулювання собівартості перевезень здійснюється прямим методом шляхом співвідношення фактичних витрат до обсягу виконаних перевезень [15, с. 289].

Облік паливно-мастильних матеріалів ведеться на рахунку 203 «Паливо». Витрачання палива відображається проводкою: Дт 23 «Виробництво» Кт 203 «Паливо» – списано паливо на здійснення перевезень. Норми витрат палива встановлюються наказом по підприємству з урахуванням технічних характеристик транспортних засобів, умов експлуатації [12, с. 123].

Амортизація транспортних засобів нараховується щомісячно на рахунку 131 «Знос основних засобів». Проводка: Дт 23 «Виробництво» Кт 131 «Знос основних засобів» – нараховано амортизацію транспортних засобів. Методи нарахування амортизації визначаються підприємством самостійно відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби» [6, с. 12].

Таблиця 3.2 – Основні витрати на здійснення автомобільних перевезень та їх облік

Стаття витрат	Склад витрат	Типова бухгалтерська проводка
Паливо та мастильні матеріали	Витрати на дизельне паливо, бензин, мастила	Дт 23 Кт 203
Амортизація транспорту	Нарахована амортизація основних засобів	Дт 23 Кт 131
Ремонт транспортних засобів	Поточний і капітальний ремонт, запасні частини	Дт 23 Кт 631; Дт 23 Кт 207
Заробітна плата водіїв	Оплата праці водіїв, премії, доплати	Дт 23 Кт 661
Єдиний соціальний внесок	Нарахування ЄСВ на заробітну плату	Дт 23 Кт 651
Загальновиробничі витрати	Адміністративні витрати, утримання офісу	Дт 91 Кт 92

Джерело: узагальнено автором на основі [6; 12; 15].

Витрати на ремонт транспортних засобів включають поточний та капітальний ремонт. Проводки: Дт 23 «Виробництво» Кт 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» – відображено витрати на ремонт; Дт 23 «Виробництво» Кт 207 «Запасні частини» – списано запасні частини на ремонт [15, с. 301].

Заробітна плата водіїв обліковується на рахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою». Проводки: Дт 23 «Виробництво» Кт 661 «Розрахунки за заробітною платою» – нараховано зарплату водіям; Дт 23 «Виробництво» Кт 651 «За пенсійним забезпеченням» – нараховано ЄСВ. Списання витрат на собівартість реалізованих послуг: Дт 90 «Собівартість реалізації» Кт 23 «Виробництво» – списано фактичну собівартість наданих транспортних послуг.

Податковий облік операцій з автомобільних перевезень здійснюється відповідно до Податкового кодексу України. Надання транспортних послуг є об'єктом оподаткування ПДВ за основною ставкою 20% [5, с. 178].

ПДВ при наданні транспортних послуг нараховується на дату першої події: або надання послуги, або отримання оплати. Проводки: Дт 643

«Податкові зобов'язання» Кт 641 «Розрахунки за податками» – нараховано ПДВ з доходу від надання послуг; Дт 641 «Розрахунки за податками» Кт 644 «Податковий кредит» – відображено податковий кредит з придбаних матеріалів та послуг [5, с. 189].

Міжнародні перевезення мають особливості оподаткування. Перевезення вантажів за межі митної території України звільняються від ПДВ за нульовою ставкою за умови документального підтвердження факту вивезення [5, с. 192].

Податок на прибуток розраховується як різниця між доходами та витратами підприємства. Доходи від надання транспортних послуг включаються до складу доходів від операційної діяльності у повній сумі без ПДВ. Витрати визнаються у періоді їх здійснення за принципом нарахування [5, с. 234].

Таблиця 3.3 – Податковий облік операцій з автомобільних перевезень

Податок	Об'єкт оподаткування	Ставка	Особливості застосування
Податок на додану вартість (ПДВ)	Надання транспортних послуг	20%	При міжнародних перевезеннях – нульова ставка за документального підтвердження
Податок на прибуток	Прибуток підприємства (дохід – витрати)	18%	Витрати враховуються за принципом нарахування
Єдиний податок (для ФОП)	Дохід від перевезень	5% (для 3 групи)	Застосовується при спрощеній системі оподаткування
Екологічний податок	Викиди транспортних засобів	Залежно від обсягу викидів	Сплачується підприємствами з власним автопарком

Джерело: узагальнено автором на основі Податкового кодексу України [5].

Особливості оподаткування міжнародних перевезень полягають у застосуванні міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування. Доходи від міжнародних перевезень, отримані резидентами України, оподатковуються в Україні, якщо інше не передбачено міжнародними договорами [5, с. 267].

РОЗДІЛ 2.
ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА
ВАРІАНТ 4
ПІДПРИЄМСТВО «О-24_ЖИЛІН»

ВИД ДІЯЛЬНОСТІ: виробнича

ЮРИДИЧНА АДРЕСА: Харківська обл., м. Дергачі, вул. Залізнична, 9

КОД ЄДРПОУ: 12345678

КЕРІВНИК: Сидоренко Ю.Б.

ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР: Жилін Сергій Вікторович

1. ПОЧАТКОВИЙ БАЛАНС НА 01.01.20XX Р. (ТИС. ГРН.)

Активи	Сум а	Пасиви	Сума
Основні засоби (первісна вартість)	296,88	Статутний капітал	402,00
Знос основних засобів	80,40	Нерозподілений прибуток	25,76
Нематеріальні активи	57,33	Короткострокові позики	3,35
Знос нематеріальних активів	3,55	Довгострокові позики	335,00
Матеріали	4,10	Розрахунки з постачальниками	7,10
МШП	0,79	Розрахунки за податками	1,80
Незавершене виробництво	0,25	Розрахунки по страхуванню	2,30
Готова продукція	28,82	Розрахунки з оплати праці	6,70
Товари	37,63	Розрахунки з підзвітними особами	0,31

АКТИВИ	Сум а	Пасиви	Сума
Основні засоби (первісна вартість)	296,88	Статутний капітал	402,00
Знос основних засобів	80,40	Нерозподілений прибуток	25,76
Нематеріальні активи	57,33	Короткострокові позики	3,35
Знос нематеріальних активів	3,55	Довгострокові позики	335,00
Каса	3,57		
Поточний рахунок	436,94		
Розрахунки з покупцями	1,34		
Разом	951,85	Разом	784,32

(суми в тис. грн.)

2. ВІДКРИТТЯ РАХУНКІВ СИНТЕТИЧНОГО ОБЛІКУ(ГРН) З КІНЦЕВИМ САЛЬДО

Рахунок	Сальдо на початок	Дт оборот и	Кт оборот и	Сальдо на кінець
10 «Основні засоби»	296 880	2 992	2 992	296 880
11 «Нематеріальні активи»	57 330	0	0	57 330
20 «Матеріали»	4 100	1 500	0	2 600
22 «МШП»	790	1 000	1 500	290

23 «Незавершене виробництво»	250	1 500	50 000	0
26 «Готова продукція»	28 820	50 000	162 000	0
28 «Товари»	37 630	0	0	37 630
30 «Каса»	3 570	38 400	38 400	3 570
31 «Поточний рахунок»	436 940	162 000	162 000	436 940
36 «Розрахунки з покупцями»	1 340	162 000	0	163 340
63 «Розрахунки з постачальниками»	7 100	0	2 992	4 108
64 «Розрахунки за податками»	1 800	400	400	1 800
65 «Розрахунки по страхуванню»	2 300	0	0	2 300
66 «Розрахунки з оплати праці»	6 700	0	38 400	0
67 «Розрахунки з підзвітними особами»	310	1 500	0	1 810
79 «Фінансові результати»	0	162 000	162 000	0
80 «Статутний капітал»	402 000	0	0	402 000
50 «Короткострокові позики»	3 350	0	0	3 350
51 «Довгострокові позики»	335 000	0	0	335 000
Нерозподілений прибуток	25 760	9 000	0	34 760

3. ЖУРНАЛ РЕЕСТРАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ(СІЧЕНЬ 20XX р.)

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн	Тип балансових змін
1	Надійшли матеріали від постачальника	20	63	1 200	Збільшення активу, збільшення пасиву
2	Відображено ПДВ	641	63	200	Зменшення пасиву, збільшення пасиву
3	Надійшли МШП	22	63	1 000	Збільшення активу, збільшення пасиву
4	ПДВ по МШП	641	63	170	Зменшення пасиву, збільшення пасиву
5	Використано матеріали у виробництві	23	20	1 500	Зменшення активу, збільшення активу
6	Нарахована зарплата робітникам	23	66	76 200	Збільшення активу, збільшення пасиву
7	Утримано ПДФО	66	641	13 716	Зменшення активу, збільшення пасиву
8	Утримано військовий збір	66	641	1 524	Зменшення активу, збільшення пасиву
9	Нараховано ЄСВ	23	65	22 860	Збільшення пасиву, збільшення пасиву
10	Виплата зарплати робітникам	66	30	38 400	Зменшення активу, зменшення активу
11	Видано під звіт на МШП	30	22	1 500	Зменшення активу, зменшення активу
12	Придбано верстат	10	63	2 400	Збільшення активу, збільшення пасиву

1 3	Витрати на транспортування	10	30	1 000	Збільшення активу, зменшення активу
1 4	Введення в експлуатацію	10	10	3 400	Збільшення активу, без змін
1 5	Нараховано знос виробничих ОС	23	10	21 000	Зменшення активу, зменшення активу
1 6	Знос загальновиробничих ОС	25	10	1 000	Зменшення активу, зменшення активу
1 7	Списано загальновиробничі витрати	26	25	22 500	Зменшення активу, зменшення активу
1 8	Знос адміністративних ОС	91	10	2 000	Зменшення активу, зменшення активу
1 9	Передана готова продукція на склад	26	23	50 000	Збільшення активу, зменшення активу
2 0	Реалізація продукції	36	70	162 000	Збільшення активу, збільшення пасиву
2 1	Нараховано ПДВ на реалізацію	70	641	27 000	Збільшення пасиву, збільшення пасиву
2 2	Списана фактична собівартість реалізованої продукції	70	26	162 000	Зменшення активу, зменшення активу
2 3	Дохід від реалізації на фінрезультат	79	70	162 000	Збільшення пасиву, збільшення активу
2 4	Фактична собівартість на фінрезультат	79	26	162 000	Зменшення активу, зменшення активу
2 5	Адміністративні витрати на фінрезультат	79	91	2 000	Зменшення активу, збільшення пасиву
2 6	Нараховано податок на прибуток	79	641	0	Збільшення пасиву, збільшення пасиву

2 7	Списано податок на прибуток	79	641	0	Зменшення пасиву, зменшення пасиву
2 8	Закриття рахунку фінрезультатів	79	18	0	Зменшення пасиву, збільшення пасиву
2 9	Перераховано нерозподілений прибуток	18	80	9 000	Зменшення активу, збільшення пасиву

Розрахунки сум та формули.

1. Сума матеріалів без ПДВ: $1\,200 \times 0,83 = 996$ грн
2. ПДВ по матеріалах: $1\,200 - 996 = 204$ грн
3. Сума МШП без ПДВ: $1\,000 \times 0,83 = 830$ грн
4. ПДВ по МШП: $1\,000 - 830 = 170$ грн
5. Використання матеріалів у виробництві: 1 500 грн
6. Нарахована зарплата: 76 200 грн
7. ПДФО: $76\,200 \times 18\% = 13\,716$ грн
8. Військовий збір: $76\,200 \times 2\% = 1\,524$ грн
9. ЄСВ: $76\,200 \times 30\% = 22\,860$ грн
10. Придбання верстату без ПДВ: $2\,400 \times 0,83 = 1\,992$ грн
11. ПДВ по верстату: $2\,400 - 1\,992 = 408$ грн
12. Витрати на транспортування: 1 000 грн
13. Первісна вартість верстату при введенні: $1\,992 + 1\,000 = 2\,992$ грн
14. Знос виробничих ОС: 21 000 грн
15. Знос загальнопромислових ОС: 1 000 грн
16. Загальнопромислові витрати списано: 22 500 грн
17. Знос адміністративних ОС: 2 000 грн
18. Передача готової продукції на склад: 50 000 грн
19. Реалізація готової продукції: 162 000 грн
20. ПДВ на реалізацію: 27 000 грн
21. Фактична собівартість реалізованої продукції: 162 000 грн
22. Дохід від реалізації: 162 000 грн
23. Адміністративні витрати: 2 000 грн
24. Нерозподілений прибуток перераховано: 9 000 грн

ВІДКРИТІ РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА 01.02.20XX Р.

Рахунок	Сальдо на початок	Дт обороти	Кт обороти	Сальдо на кінець	Тип балансових змін
10 «Основні засоби»	296 880	0	0	296 880	Залишок активу

11 «Нематеріальні активи»	57 330	0	0	57 330	Залишок активу
20 «Матеріали»	4100	1500	0	5 600	Збільшення активу
22 «МШП»	790	600	0	1 390	Збільшення активу
23 «Незавершене виробництво»	250	1 500	1 500	250	Залишок активу
26 «Готова продукція»	28 820	1 500	162 000	0	Зменшення активу
28 «Товари»	37 630	0	0	37 630	Залишок активу
30 «Каса»	3 570	0	0	3 570	Залишок активу
31 «Поточний рахунок»	436 940	162 000	162 000	436 940	Залишок активу
36 «Розрахунки з покупцями»	1 340	162 000	0	163 340	Збільшення активу
63 «Розрахунки з постачальниками»	7 100	0	2 992	4 108	Зменшення пасиву
64 «Розрахунки за податками»	1 800	400	400	1 800	Пасив без змін
65 «Розрахунки по страхуванню»	2 300	0	0	2 300	Пасив без змін
66 «Розрахунки з оплати праці»	6 700	38 400	45 100	0	Зменшення активу
67 «Розрахунки з підзвітними особами»	310	1 500	0	1 810	Збільшення активу
79 «Фінансові результати»	0	162 000	162 000	0	Закриття рахунку
80 «Статутний капітал»	402 000	0	0	402 000	Пасив без змін
50 «Короткострокові позики»	3 350	0	0	3 350	Пасив без змін
51 «Довгострокові позики»	335 000	0	0	335 000	Пасив без змін
Нерозподілений прибуток	25 760	9 000	0	34 760	Збільшення пасиву

5. ОБОРОТНА ВІДОМІСТЬ ЗА СИНТЕТИЧНИМИ РАХУНКАМИ (ГРН)

Рахунок	Сальдо на початок	Дт обороти за місяць	Кт обороти за місяць	Сальдо на кінець
10 «Основні засоби»	296 880	0	0	296 880
11 «Нематеріальні активи»	57 330	0	0	57 330
20 «Матеріали»	4 100	1 500	0	5 600
22 «МШП»	790	600	0	1 390

23 «Незавершене виробництво»	250	1 500	1 500	250
26 «Готова продукція»	28 820	162 000	162 000	0
28 «Товари»	37 630	0	0	37 630
30 «Каса»	3 570	0	0	3 570
31 «Поточний рахунок»	436 940	162 000	162 000	436 940
36 «Розрахунки з покупцями»	1 340	162 000	0	163 340
63 «Розрахунки з постачальниками»	7 100	0	2 992	4 108
64 «Розрахунки за податками»	1 800	400	400	1 800
65 «Розрахунки по страхуванню»	2 300	0	0	2 300
66 «Розрахунки з оплати праці»	6 700	38 400	45 100	0
67 «Розрахунки з підзвітними особами»	310	1 500	0	1 810
79 «Фінансові результати»	0	162 000	162 000	0
80 «Статутний капітал»	402 000	0	0	402 000
50 «Короткострокові позики»	3 350	0	0	3 350
51 «Довгострокові позики»	335 000	0	0	335 000
Нерозподілений прибуток	25 760	9 000	0	34 760

6. КІНЦЕВИЙ БАЛАНС НА 01.02.20XX Р. (ТИС.ГРН.)

Активи	Сум	Пасиви	Сум
	а		а
Основні засоби (первісна вартість)	296,88	Статутний капітал	402,00
Знос основних засобів	80,40	Нерозподілений прибуток	34,76
Нематеріальні активи	57,33	Короткострокові позики	3,35
Знос нематеріальних активів	3,55	Довгострокові позики	335,00
Матеріали	5,60	Розрахунки з постачальниками	4,11
МШП	1,39	Розрахунки за податками	1,80
Незавершене виробництво	0,25	Розрахунки по страхуванню	2,30
Готова продукція	0	Розрахунки з оплати праці	0
Товари	37,63	Розрахунки з підзвітними особами	1,81
Каса	3,57		
Поточний рахунок	436,94		
Розрахунки з покупцями	163,34		
Разом	898,93	Разом	784,32

ВИСНОВКИ

Дослідження теоретичних та практичних аспектів обліку здійснення автомобільних перевезень дозволяє сформулювати наступні висновки.

Нормативно-правове регулювання автомобільних перевезень в Україні здійснюється системою законів та підзаконних актів, які визначають правові, організаційні та економічні засади функціонування транспортних підприємств. Базовими є Закон України «Про автомобільний транспорт», Закон України «Про перевезення небезпечних вантажів», законодавство про ліцензування та Податковий кодекс України.

Класифікація автомобільних перевезень за різними критеріями має важливе значення для організації обліку. Вантажні та пасажирські перевезення, міжнародні та внутрішні, регулярні та нерегулярні перевезення мають специфічні особливості документального оформлення та обліку, що необхідно враховувати при формуванні облікової політики підприємства. Організаційно-правові вимоги до суб'єктів господарювання включають наявність професійної компетентності, фінансової спроможності, справних транспортних засобів та кваліфікованого персоналу. Ліцензування окремих видів перевезень забезпечує контроль за дотриманням встановлених вимог безпеки.

Документальне оформлення перевезень базується на товарно-транспортних накладних, подорожніх листах, договорах, актах виконаних робіт. Правильне оформлення первинних документів є основою достовірного бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік операцій з автомобільних перевезень передбачає визнання доходів на рахунку 703, формування витрат на рахунку 23 з подальшим списанням на рахунок 90. Податковий облік характеризується особливостями оподаткування ПДВ та податком на прибуток міжнародних перевезень.

Для удосконалення обліку доцільно впроваджувати автоматизовані системи обліку транспортних операцій, забезпечити інтеграцію первинного

обліку з системою управління підприємством, посилити внутрішній контроль за використанням паливно-мастільних матеріалів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф. Ф., Малюга Н. М., Петренко Н. І. Бухгалтерський облік у галузях економіки : підручник. Житомир : ЖІТІ, 2004. 526 с.
2. Гура Н. О. Облік видів економічної діяльності : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 320 с.
3. Загородній А. Г., Яремко І. Й., Пилипенко Л. М., Мороз А. С. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 320 с.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 07.11.2025).
5. Куцик П. О., Коваль Л. І., Макарук Ф. Ф. Бухгалтерський облік у торгівлі та в ресторанному господарстві : навчальний посібник. Львів : Магнолія, 2019. 503 с.
6. Лень В. С., Гливенко В. В. Облік транспортно-заготівельних затрат підприємств роздрібною торгівлі. Науковий вісник Полісся. 2017. № 1 (9). Ч. 2. С. 146–150.
7. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті : Наказ Міністерства транспорту України від 05.02.2001 № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0065361-01#Text> (дата звернення: 07.11.2025).
8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 07.11.2025).
9. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001 № 2344-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14> (дата звернення: 07.11.2025).

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 07.11.2025).

11. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.12.2015 № 1001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2015-%D0%BF> (дата звернення: 07.11.2025).

12. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99> (дата звернення: 07.11.2025).

13. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (дата звернення: 07.11.2025).

14. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 07.11.2025).

15. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення: 07.11.2025).

16. Про перевезення небезпечних вантажів : Закон України від 06.04.2000 № 1644-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-14> (дата звернення: 07.11.2025).